

Schoonmaken van de neusbijholten via een kijkoperatie

catharina
ziekenhuis

Inhoud

Welke functie heeft de neus?	3
Wat zijn neusbijholten?	3
Wanneer is een operatie aan de neusbijholten zinvol?	4
Vóór de operatie	4
Pre-operatieve screening en anesthesie	5
De dag van de operatie	5
De operatie	6
Na de operatie	6
Controle na de operatie	7
Leefregels voor de eerste week thuis	7
Belangrijk	8
Pijnbestrijding	8
Mogelijke complicaties en risico's kort na de operatie	8
Verhinderd?	9
Vragen	9
Contactgegevens	9

Schoonmaken van de neusbijholten via een kijkoperatie

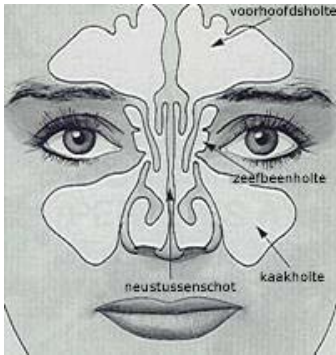
Uw keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) heeft u voorgesteld om een neusoperatie te verrichten vanwege de klachten aan uw neus en/of bijholten. Deze folder bevat de informatie die de KNO-arts in het Catharina Ziekenhuis met u heeft besproken. Het is belangrijk dat u deze thuis nog eens rustig naleest, zodat u zich goed kunt voorbereiden.

Welke functie heeft de neus?

De neus is een onderdeel van de ademhalingsorganen. In de neus wordt de ingeademde lucht verwarmd, bevochtigd en gereinigd. Zo wordt 90% van de deeltjes die onze lucht verontreinigen, door de neus weggefilterd en onschadelijk gemaakt. De neus levert dus een bijdrage aan een zo goed mogelijke ademhaling. Daarnaast is de reuk een belangrijke functie van de neus en heeft de neus een functie bij het versterken van het stemgeluid. Traanvocht van het oog wordt ook via de neus afgevoerd. Ten slotte is de uitwendige vorm van de neus ook een belangrijk cosmetisch aspect; hierdoor wordt het uiterlijk van iemand in belangrijke mate bepaald.

Wat zijn neusbijholten?

Boven en naast de neus bevinden zich holle ruimten in het hoofd, de zogenaamde neusbijholten, die in directe verbinding staan met de neus (figuur 1). De twee voorhoofdsholten, gelegen boven de ogen en de twee kaakholten die zich achter de wangen bevinden, zijn het meest bekend. Minder bekend maar minstens zo belangrijk zijn de holten in het zeefbeen. Deze zogenaamde zeefbeenholten bestaan uit een systeem van meerdere kleine holten. Ze bevinden zich aan beide kanten tussen de neusholte en de oogkas. De kaakholten en de voorhoofdsholten staan via dit zeefbeen met de neus in verbinding. Als laatste holte kennen we nog de wiggebeensholte, ver achter en boven in de neus (niet zichtbaar op de tekening).

Dwarsdoorsnede door het aangezicht met de neusbijholten; de wiggebeensholte bevindt zich helemaal achter in de neus en is niet zichtbaar.

Figuur 1

Wanneer is een operatie aan de neusbijholten zinvol?

Als een ontsteking aan de neusbijholten niet geneest ondanks een intensieve therapie met bijvoorbeeld medicijnen en spoelingen, dan spreekt men van een chronische ontsteking. Het kan een op zichzelf staande ontsteking van één van de bijholten zijn, er kunnen ook meerdere bijholten tegelijk ontstoken zijn. Een dergelijk chronische ontsteking kan gepaard gaan met de vorming van poliepen. Een poliep is een onnatuurlijke uitstulping van het slijmvlies. Vooral bij een chronische ontsteking van de zeebeenholten, kunnen ook de kaakholten en eventueel zelfs de voorhoofdscholten geblokkeerd en ontstoken raken. Dit is meestal de belangrijkste reden voor een operatie aan de neusbijholten. De centrale ligging van het zeebeen speelt daarbij meestal een belangrijke rol.

Vóór de operatie

De operatie vindt in dagbehandeling plaats, onder volledige narcose (*anesthesie*). Dit betekent dat u enkele uren na de operatie naar huis kunt, als er geen complicaties optreden. Voor de operatie en de anesthesie zijn enige voorbereidingen noodzakelijk, dit wordt ook wel preoperatief onderzoek of *pre-operatieve screening* genoemd.

Pre-operatieve screening en anesthesie

U wordt geopereerd en bent daarom doorverwezen naar de polikliniek Pre-operatieve screening. Op deze polikliniek bekijkt de anesthesioloog of de operatie voor u extra gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Dit noemen we pre-operatieve screening. Tijdens dit gesprek komen een aantal onderwerpen aan bod. Dit zijn onder andere de soort verdoving (anesthesie) en pijnstilling. Ook bespreekt u waarop u moet letten met eten, drinken en roken op de dagen rondom de operatie. Daarnaast maakt u afspraken over hoe u op die dagen uw medicijnen gebruikt. Dit geldt ook voor bloedverdunners. Bespreek het gebruik van bloedverdunners ook altijd met uw behandelend arts. Als u medicijnen gebruikt, neem dan een actueel medicijnoverzicht of medicijnpaspoort mee.

Op de polikliniek Pre-operatieve screening kunt u alleen terecht op afspraak. De polikliniek is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 040 - 239 85 01.

Meer informatie over pre-operatieve screening en verdoving vindt u in de folder 'Anesthesie'.

De dag van de operatie

Op de dag van de operatie wordt u op de afgesproken tijd verwacht op de afdeling.

Een verpleegkundige ontvangt u daar en bereidt u verder voor op de operatie. Als u iets niet duidelijk is, vraag dan gerust om uitleg. U krijgt een 'operatiehemd' aan een armbandje om met daarop uw naam en geboortedatum vermeld. Verder krijgt u voorbereidende medicijnen voor de anesthesie (premedicatie). Het is belangrijk dat u voor de ingreep nog even plast, zodat uw blaas leeg is.

Een verpleegkundige rijdt u met uw bed naar de voorbereidingsruimte van de operatieafdeling. Vervolgens krijgt u een infuus. U gaat naar de operatiekamer en gaat op de operatietafel liggen. Voordat de anesthesioloog u de narcosemiddelen via het infuus toedient, wordt eerst de bewakingsapparatuur aangesloten.

Na toediening van een snelwerkend slaapmiddel bent u meestal binnen een halve minuut in een diepe slaap en merkt u niets meer van de ingreep.

De operatie

Voor een goed zicht op het operatiegebied kan uw KNO-arts gebruik maken van een modern hulpmiddel; een endoscoop. Dit is een klein, dun buisje met een uitgebreid stelsel van lenzen, waardoor nauwkeurig de inhoud van de neus bekeken kan worden. De KNO-arts brengt de endoscoop door de neusopening naar binnen. Daarna kunnen speciale instrumenten worden ingebracht, waarmee de neusbijholten kunnen worden opengelegd. Zo kunnen ontstoken slijmvlies en poliepen worden verwijderd. De endoscoop maakt het mogelijk goed te zien waar de ontsteking zit en welke gebieden met rust kunnen worden gelaten. Een endoscopische (kijk)operatie gebeurt dus via het linker en/of rechter neusgat, er ontstaat géén uitwendig litteken. De inwendige wondjes worden niet gehecht, maar genezen vanzelf.

Wanneer alleen de uitgangen van de kaakholte, zeefbeenholte en voorhoofdsholte wijder worden gemaakt, dan heet dit in medische termen een *infundibulotomie*. Worden de zeefbeenholten uitgebreider schoongemaakt, dan noemt men dit een ethmoidectomie. Soms worden ook nog de voorhoofdholte en/of de wiggebeensholte uitgebreid schoongemaakt. Een verzamelnaam voor deze neusbijholteoperaties is *functionele endonasale sanerende sinusoperaties*, afgekort met FESS.

Na de operatie

Na de ingreep blijft u in de uitslaapruijnte (*verkoeverkamer*) van de operatieafdeling tot u goed wakker bent. Van het gaasverband of de tampons krijgt u een drukkend gevoel in de neus en soms wat hoofdpijn. U kunt niet door de neus ademen en krijgt daardoor een droge mond. Ook is het mogelijk dat uw ogen tranen. De onderkant van de neus is bedekt met een gaasje. De verpleegkundige verschoont dit regelmatig. Voor een goede genezing is het belangrijk dat u de eerste uren na de operatie in bed blijft.

Wanneer u weer trek heeft, mag u gewoon eten. Het eten en drinken moeten echter wel afgekoeld zijn. Als u kunt eten, drinken en plassen verwijdert de verpleegkundige het infuus. U mag dan uit bed, maar moet nog wel rustig aan doen. Als u zich na verloop van een paar uur goed voelt, mag u naar huis.

U krijgt een afspraak voor een controlebezoek op de polikliniek KNO mee. Dan worden de tampons verwijderd.

Na de operatie is er meestal weinig pijn en deze is altijd goed met pijnstillers te bestrijden (zie hieronder). In de neus en omgeving kan een doof gevoel optreden omdat kleine zenuwen zijn uitgeschakeld. Dit verdwijnt vanzelf, het normale gevoel komt terug binnen enkele weken tot maanden.

Controle na de operatie

Tijdens de controleafspraak worden de tampons uit uw neus verwijderd. Het is normaal dat er de eerste uren wat vers bloed of bloederig slijm uit uw neus komt. Om korstvorming tegen te gaan start u hierna met het sprayen van uw beide neusgaten met een zoutoplossing en eventueel een neusspray; u krijgt hiervoor een recept mee. Een verpleegkundige of uw KNO-arts legt het gebruik hiervan uit.

Het is beter om de eerste week na de operatie de neus niet te snuiten; om de neus schoon te maken, mag u de neus wel ophalen.

Leefregels voor de eerste week thuis

De eerste week na de operatie moet u voorkomen dat er drukverhoging in uw neus ontstaat. Dit kunt u voorkomen door:

- voorzichtig te snuiten of de neus alleen op te halen;
- als u moet niezen, dit met de mond open te doen, er ontstaat dan minder druk in de neus;
- geen zware voorwerpen te tillen of hard te persen;
- geen gebruik te maken van sauna en/of zonnebank;
- de eerste drie dagen niet in de zon te gaan zitten;
- de eerste week niet te heet douchen of baden;
- uw eten en drinken iets te laten afkoelen, voordat u het gebruikt.

Belangrijk

Overleg met uw KNO-arts wanneer u weer kunt gaan werken, naar school kan, of kan sporten.

Pijnbestrijding

Na een neusoperatie hebt u over het algemeen weinig pijn. Lichte pijn in en rond de neus of wat spierpijn in de nek kan voorkomen. Het raadzaam om de volgende pijnstillers te gebruiken:

- De eerste 2 dagen neemt u 3 maal per dag 2 tabletten paracetamol van 500 mg (dit betekent dus 1000 mg, om de 8 uur). Daarbij neemt u 2 maal per dag 400 mg ibuprofen.
- Hierna stopt u met de ibuprofen en gebruikt u alleen als het nodig is nog paracetamol, maximaal 3 maal daags 2 tabletten van 500 mg.

Paracetamol en Ibuprofen kunt u kopen bij de apotheek of drogist.

Mogelijke complicaties en risico's kort na de operatie

Bij iedere operatie, ook een operatie aan de neus, is er sprake van enig risico. Er kan bijvoorbeeld een infectie optreden of een onverwachte bloeding. In de praktijk zijn complicaties bij een neusoperatie zeldzaam. Daarnaast zijn er specifieke complicaties voor deze ingreep:

- Een enkele keer treedt een neusbloeding op. Er moet dan een extra tampon in de neus gestopt worden om de bloeding te stoppen.
- Soms komt door de operatie lucht in de oogkas. Het oog is dan dik en er is een knisperend geluid te horen als er op de oogbol wordt gedrukt. De lucht verdwijnt vanzelf.

In de onderstaande situaties moet u contact opnemen met het ziekenhuis:

- Bij een bloeding uit uw neus moet u het ziekenhuis bellen: tijdens kantooruren de polikliniek KNO, buiten kantooruren de afdeling Spoedeisende Hulp.
- Bij een temperatuur boven de 38,5 graden Celsius het raadzaam om contact op te nemen met de polikliniek KNO.

Bij bijzonderheden die niet kunnen wachten tot de eerstvolgende controle, belt u de polikliniek KNO.

Verhinderd?

Bent u op de afgesproken datum of tijd en/of tijd verhinderd? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan het secretariaat van de polikliniek KNO, het liefst minstens een week vóór de ingreep. Als u dit op tijd doet, kan een andere wachtende patiënt worden ingepland.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek KNO.

Contactgegevens

Catharina Ziekenhuis
040 - 239 91 11
www.catharinaziekenhuis.nl

Voor het maken van een poliklinische afspraak en voor vragen:

Polikliniek KNO
040 - 239 71 **30**

Voor het maken van een operatieafspraak en voor vragen:

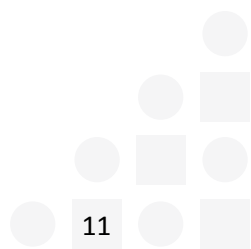
Secretariaat KNO
040 - 239 71 **32**

Bij vragen over de narcose:

Polikliniek Pre-operatieve screening
040 - 239 85 01

Afdeling Spoedeisende Hulp
040 - 239 96 00

Routennummer(s) en overige informatie over de polikliniek KNO kunt u vinden op www.catharinaziekenhuis.nl/keel-neus-en-oorheelkunde

Altijd als eerste op de hoogte?

Meld u dan aan voor onze nieuwsbrief:

www.catharinaziekenhuis.nl/nieuwsbrief

Michelangelolaan 2 – 5623 EJ Eindhoven
Postbus 1350 – 5602 ZA Eindhoven